

Motion till riksdagen 2008/09: MJ478

av Karin Åström m.fl. (s)

Hållbart skogsbruk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en politik för hållbart skogsbruk.

Motivering

Skogen med dess råvara har på ett väsentligt sätt bidragit att bygga upp den välfärd vi idag har i Sverige. Sverige är det land som har den största skogsarealen inom EU och merparten av denna skog återfinns i Norrland.

Skogen har under flera århundraden varit en värdefull tillgång för människors överlevnad, särskilt på landsbygden, men har samtidigt fyllt en viktig social funktion genom att ge möjligheter till naturupplevelser och rekreation. I Sverige sysselsätter sig ca 100 000 personer inom skogs- och träsektorn. Många av dessa bor på landsbygden och arbetar med direkt bruk och skötsel av skog, med massaindustrin men även med trä- och sågverksindustrin och naturturism. Skogen har därför alltid varit viktig för hela Sverige, inte bara för dess landsbygd, då skogen alltid har gett stora exportinkomster till statens ekonomi. År 2007 uppgick exporten till 128 miljarder kronor.

Våra svenska skogar är också ett resultat av en framsynt och noggrann skogsvård som med stor omsorg ska verka för en långsiktig virkesförsörjning med ett miljömedvetet långsiktigt och hållbart perspektiv. Skogen och skogsmarken är även en nationell tillgång, genom vår svenska allemansrätt, och ska skötas långsiktigt och uthålligt så att den ger en god avkastning samtidigt som den biologiska mångfalden värnas.

Klimatförändringarna medför nya utmaningar på vårt samhälle och därför krävs kraftfulla satsningar för att anpassa den svenska skogspolitiken efter de effekter som dagens och framförallt morgondagens klimatförändringar innebär.

Fel! Okänt namn på

Många ser de två uppsatta målen för skogen, produktions- och miljömålet, som motsättningar till varandra. Vi anser att de två målen inte är varandras motsättningar, tvärtom är dessa två mål ömsesidigt beroende av varandra. Tillväxt och miljö har kroat arm med varandra utifrån de klimatförändringar som vi upplever idag.

Samtidigt har konkurrensen om den svenska skogsråvaran hårdnat och den är idag att betrakta som hårdvaluta. Den allt större råvarubristen har fått till följd att vi har en pågående dragkamp om skogsråvaran mellan massaindustrin, trävarubranschen och alternativa förnyelsebara energiområden. Balansen mellan vilken skogsråvara som ska användas till vidareförädling inom industrin respektive förnyelsebar energi bör utredas för att klara både tillväxt och miljö långsiktigt och hållbart.

En ökad tillväxt av skogen med ett långsiktigt miljömedvetet och hållbart brukande är nödvändigt. Den livsviktiga svenska skogsindustrin har stort behov av en fortsatt jämn tillgång till skogsråvara av hög kvalitet. Den skogliga tillväxten bidrar även till att motverka klimatförändringarnas effekter genom upplagring av kol i växande skog och skogsprodukter. En ökad produktion av biobränsle genom att ta till vara sly och andra restprodukter (GROT) från skogen bidrar också till att minska den globala uppvärmningen.

Vi behöver mer av aktiva insatser vad avser röjning, gallring och gängse skogsbruksmetoder. Om inte röjningen och gallringen förbättras behöver vi kanske överväga starkare styrmedel för att förbättra denna situation.

Kostnaden för dåliga och skadade skogsbilvägar är över 500 miljoner kronor årligen för skogsbruket. Om skogen ska fortsätta att bidra med de stora exportinkomsterna till svensk ekonomi så måste det finnas bra tillgång på skogsbilvägar för att kunna transportera skogen till industrin. Det går inte att göra på annat sätt än med tunga timmerbilar på oftast små skogsvägar. Ett bra och systematiskt utbyggt skogsbilvägssystem är därför nödvändigt där staten bör överväga särskilda stimulansåtgärder för att åstadkomma nödvändig samordning.

Ett bra vägsystem är även positivt för miljön, skogsvården, avverkningsmöjligheter och det sociala nyttjandet av skogen som turism, upplevelser, jakt, fiske med mera.

Det är även idag och i framtiden svårt att få tag på den arbetskraft som kommer att behövas till ett intensifierat skogsbruk och en god skogsvård därför behövs en breddad teknikutveckling som gör att skador på de skogliga värdena minimeras, exempelvis kulturminnesvärden, vattenkvalitet och renbetesfrågor i förhållande till markberedning, bra teknik för uttag av GROT, röjningsvirke, sådd och plantering m.m. Den miljötekniska utvecklingen på detta område måste ytterligare stimuleras och regeringen bör särskilt stödja insatser för att kommersialisera nya skogstekniska innovationer som bygger på ett miljömedvetet, långsiktigt och hållbart samhälle för framtiden.

Vi behöver ytterligare resurser till Skogsstyrelsen för att stärka och utveckla rådgivningen och höja kunskaperna i stort i vårt samhälle, framför allt vad avser risker i samband med de allt fler och kraftigare stormar och andra klimatförändringar som påverkar våra skogar. Samhället, övriga näringar (exempelvis rennäringen, turismnäringen etc.) och skogsbruket behöver mer

Fel! Okänt namn på

gå i takt med varandra och kommunicera hur det framtida skogsbruket ska fungera och hur den biologiska mångfalden ska säkerställas.

Vi behöver satsa mer forskning på området för att säkerställa att en ökad skogsproduktion och det naturliga ekosystemet kan leva i harmoni med varandra och säkerställer den biologiska mångfalden.

Samtidigt som vi ser ett stort behov i Sverige att bättre börja sköta om våra skogar, härjar i Norrlandskogarna en epidemi, törskatesvampen, som gör att stora skogsarealer dör. I dagsläget finns inga kända åtgärder för att förebygga och stoppa denna epidemi. Vi kan idag bara se på hur stora skogsarealer dör. Vi behöver mer resurser till inventering och forskning på törskatesvampens dödliga utbredning i de norrländska skogsarealerna.

Det är viktigt att Skogsstyrelsen kan ha en uppdragsverksamhet. Den innebär trygghet för framför allt små skogsägare. Pengarna har dessutom varit en betydande inkomstkälla som Skogsstyrelsen har kunnat använda bland annat till rådgivning. Uppdragsverksamheten bör även omfatta andra viktiga tjänster som upprättandet av skogsbruksplaner, markberedning, planteringsarbeten och liknande. Det är angeläget att en statlig, oberoende myndighet står för dessa.

Ett av miljöpolitikens viktigaste mål är att bevara den biologiska mångfalden. Den stora andelen naturreservat finns i Norrland. Anledningen härtill är kanske inte i första hand skogen och skogsmarkens unika biologiska värden, utan har snarare tillkommit därför att ägarstrukturen gynnat reservatsbildningarna och priset har varit väsentligt lägre än inom andra delar av landet. Det kan exempelvis nämnas att en sjättedel av skogarna i Norrbotten är skyddade, medan motsvarande siffra för andra delar av landet är en tjugondel. Efterfrågan på skogsråvara växer. Det är viktigt att bruka skogen så att man samtidigt tar hänsyn till naturvårds- och miljöintressen. Därför krävs det en reservatsstrategi som omfattar bevarandet av den biologiska mångfalden samtidigt som man tar hänsyn till ökad produktion.

Stockholm den 2 oktober 2008

Karin Åström (s)

Eva Sonidsson (s)

Karl Gustav Abramsson (s)

Raimo Pärssinen (s)

Gunnar Sandberg (s)

Kurt Kvarnström (s)

Tommy Ternemar (s)